

Samenvatting van het proefschrift

Renée Barendse

"Minimally Invasive Strategies in Rectal Neoplasia"

Promotiedatum: 20 juni 2013

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotor:

Prof. dr. P. Fockens

Prof. dr. W.A. Bemelman

Co-promotor:

Dr. E. Dekker

Dr. E.J.R. de Graaf

Colorectaal carcinoom is de derde meest gediagnosticeerde maligniteit in Nederland en ontwikkelt zich uit premaligne adenomen. Het rectumcarcinoom behelst bijna 30% van alle colorectale maligniteiten. Vroege endoscopische detectie en resectie van colorectale adenomen verlaagt de incidentie van colorectaal carcinoom. Dit jaar gaat in Nederland het landelijk bevolkingsonderzoek dikkedarmkanker van start. Dit programma faciliteert de detectie van colorectaal carcinoom in een curabel stadium, maar zal ook meer adenomen diagnosticeren. Deze ontwikkeling vereist een uitbreiding van behandelcapaciteiten en optimalisatie van de kosteneffectiviteit van behandelstrategieën. In dit proefschrift worden verschillende behandelstrategieën beschreven voor grote adenomen in het rectum. Het betreft zowel endoscopische als minimaal invasief chirurgische technieken. Alle beschreven technieken zijn technisch complex en worden in principe slechts uitgevoerd door toegewijde specialisten. In deel I worden de resultaten van endoscopische mucosale resectie (EMR) en transanale endoscopische microchirurgie (TEM) beschreven; beide technieken die tegenwoordig veelvuldig toegepast worden op patiënten met grote rectumadenomen. Zowel uit een review van de literatuur als uit een retrospectieve studie uitgevoerd in 8 Nederlandse ziekenhuizen is gebleken dat EMR en TEM een vergelijkbare effectiviteit halen, maar dat EMR gepaard lijkt te gaan met minder complicaties. De resultaten van EMR uitgevoerd in een samenwerkingsverband van vijftien Nederlandse ziekenhuizen zijn acceptabel, en het merendeel van recidieven kan endoscopisch behandeld worden. Hoewel beide technieken als veilig en effectief worden beschouwd, zijn ze technisch complex en lijkt centralisatie van dergelijke behandelingen aangewezen; uit dit proefschrift blijkt dat conversiepercentages, operatieduur en postoperatieve complicaties van TEM onder invloed zijn van een chirurgische leercurve.

Voorts hebben zowel EMR als TEM geen invloed op de anorectale functie. In deel II worden de eerste resultaten beschreven van een nieuwe techniek. Bij de zogenaamde single port transanal surgery (SPTS) worden toegangspoorten, oorspronkelijk ontwikkeld voor laparoscopie, transanaal toegepast. In een diermodel zijn de verschillende beschikbare toegangspoorten getest om de meest geschikte poort te selecteren voor toekomstige klinische studies. In een eerste haalbaarheidsstudie was deze methode technisch uitvoerbaar en veilig. Voorts leek de efficiëntie van deze relatief nieuwe techniek op de operatiekamer vergelijkbaar met de efficiëntie van TEM. ◀